

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

La llum del caos

Europa és alhora una evidència i una necessitat

El llibre de Matthieu Pigasse *La Lumière du chaos* ha estat una de les meves lectures d'aquest estiu.

Aquest financer, antic director general de la banca privada francesa Lazard Frères, va publicar el mes de novembre passat aquest llibre en el qual exposa la seva inquietud per l'explosió de les desigualtats, assenjala els culs de sac de la mundialització i defensa un retorn del control polític sobre l'economia.

Llegint aquest llibre es constata el final d'una il·lusió: la mundialització era feliç. És veritat que durant massa temps hem estat ingenus, el que ens ha fet tornar gairebé cecs i no hem vist, Europa no ha vist, els perills de deslocalitzar fora del nostre continent produccions estratègiques com els medicaments perdent-ne així el control. Ho vam pagar ben car l'any 2020, durant la pandèmia.

Això em va fer pensar que a Andorra tampoc no s'havia reflexionat prou bé –jo m'hi vaig oposar al Consell General a l'inici de l'onada taronja de DA els primers mesos de govern de Toni Martí l'any 2011– en els perills d'obrir completament la nostra economia i d'autoritzar inversions o adquisició de participacions en sector o empreses estratègiques quan Andorra no es beneficiava de cap mena de reciprocitat.

Matthieu Pigasse exposa l'opinió que la construcció europea és una idea magnífica i necessària perquè en el món actual anar junts és l'única ma-

nera de tenir un pes i una capacitat d'influència per defensar els nostres valors humanistes europeus.

Però també diu que, sovint, la construcció europea s'ha fet a l'inrevés, a partir d'una visió tecnocràtica que oblidava els pobles. És el que ens podria passar a casa nostra si deixéssim el desenvolupament i l'aplicació de l'acord d'associació en mas d'aprenents de tecnòcrata com el secretari d'Estat Landry Riba.

Un altre exemple d'aquesta ingenuïtat és l'aplicació de la política de la competència per part de la Comissió Europea, amb una obsessió burocràtica

En un món obert i mòbil, on dominen les grans xifres, només serem forts si anem junts

de la protecció del consumidor que ha estat, al capdavall, negativa pels ciutadans europeus.

Matthieu Pigasse argumenta molt bé que s'ha deixat entrar a Europa massa empreses estrangeres sobre la base d'aquella equivocada política de la lliure competència.

Per això defensa que s'ha de tornar a situar els grans monopolis empresarials sota el control de l'estat mitjançant una justa regulació, reproduint el que van fer els Estats Units d'Amèrica a partir de finals del segle XIX, amb les lleis anti-trust de 1890 i 1914. Recordava

que durant el decenni 2010 els bancs centrals no van distribuir de manera equitativa el diner a l'economia. No es va ajudar els més necessitats ni afavorir la inversió, sinó que es va ajudar als bancs i als més rics, alimentant l'especulació

Una altra reflexió interessant fa referència a la inflació, que fa pujar els preus i el cost de la vida. Pigasse afirma que aquesta inflació no és pas el resultat de la política monetària del Banc Central Europeu. Pel contrari, considera que es tracta d'una inflació "importada" que és el resultat de dos xocs exteriors a Europa: el desgavell de les cadenes logístiques a causa de la crisi de la Covid-19 i els augments dels preus del transport d'una banda i la guerra d'Ucraïna que ha portat a una explosió del cost de l'energia i dels productes agrícoles, d'altra banda.

Per sortir d'aquesta crisi l'autor defensa una "societat del possible", una societat oberta que es recolzi en el diàleg i que rebutgi les idees de tancament.

I queda en clar en la seva conclusió que l'opció més sòlida d'obertura és Europa. Europa és alhora una evidència i una necessitat. Tenim una història comuna –feliç o dissortada– uns valors comuns, una identitat comuna, ens cal construir un destí comú.

En un món obert i mòbil, on dominen les grans xifres, només serem forts si anem junts. Separats ens trobaríem ben aviat marginats de l'evolució del món.